

3 (Sem-2/CBCS) SOC HG/RC 1

2023

SOCIOLOGY

Paper : SOC-HG/RC-2016

(Sociology of India—B)

(Honours Generic/Regular Course)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Choose the correct option from the following :

1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ পৰা শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা :

- (a) G. S. Ghurye was influenced by which
of the following theoretical traditions?

জি. এছ. ঘূৰিয়ে তলত উল্লেখ কৰা কোনটো তাত্ত্বিক
পৰম্পৰাৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হৈছিল?

(i) Marxism

মাৰ্ক্সবাদ

(ii) Post-modernism

উত্তৰ আধুনিকতাবাদ

(iii) Structuralism

গাঁথনিবাদ

(iv) Diffusionism

প্ৰসাৰণবাদ

(b) Who wrote the essay, *Annihilation of Caste*?

Annihilation of Caste বচনাখন কোনে লিখিছিল?

(i) Mahatma Gandhi

মহাত্মা গান্ধী

(ii) B. R. Ambedkar

বি. আৰ. আম্বেদকাৰ

(iii) Jyotiba Phule

জ্যোতিৰা ফুলে

(iv) Kanchi Ram

কাঞ্চি ৰাম

(c) In order to study the interrelationship between caste, class and power in India, André Beteille carried out his fieldwork in which of the following villages?

ভাৰতত জাতি, শ্ৰেণী আৰু ক্ষমতাৰ মাজৰ আন্তঃসম্পৰ্ক অধ্যয়ন কৰিবলৈ আন্দ্রে বেটেলিয়ে তলৰ কোনখন গাঁৱত নিজৰ ক্ষেত্ৰভিত্তিক কাম কৰিছিল?

(i) Rampura/ৰামপুৰা

(ii) Ramgarh/ৰামগড়

(iii) Tanjore/তাজোৰ

(iv) Sitapur/সীতাপুৰ

(d) Which of the following names is not associated with Bombay University?

তলৰ কোনটো নাম বম্বে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ লগত জড়িত নহয়?

(i) Radhakamal Mukerjee

ৰাধাকমল মুখাৰ্জী

(ii) Patrick Geddes

পেট্ৰিক গেডেছ

(iii) G. S. Ghurye

জি. এছ. ঘূৰিয়ে

(iv) A. R. Desai

এ. আৰ. দেশাই

(e) Who is the author of the book, *Homo Hierarchicus : The Caste System and Its Implications*?

Homo Hierarchicus : The Caste System and Its Implications নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন?

(i) André Beteille

আন্দ্রে বেটে

(ii) M. N. Srinivas

এম. এন. শ্ৰীনিবাস

(iii) Louis Dumont

লুই ডুমণ্ট

(iv) Radhakamal Mukerjee

ৰাধাকমল মুখাৰ্জী

- (f) Who among the following sociologists had worked extensively among the tribal population of India and strongly advocated for the protection of tribal land and for minimum external interventions in their lives?

তলত উল্লেখ কৰা সমাজবিজ্ঞানীসকলৰ ভিতৰত কোনে ভাৰতৰ জনজাতীয় জনসংখ্যাৰ মাজত ব্যাপকভাৱে কাম কৰিছিল আৰু জনজাতীয় ভূমি সুৰক্ষা আৰু তেওঁলোকৰ জীৱনত ন্যূনতম বাহ্যিক হস্তক্ষেপৰ বাবে তীব্ৰ পোষকতা কৰিছিল?

(i) M. N. Srinivas/এম. এন. শ্ৰীনিৱাস

(ii) G. S. Ghurye/জি. এছ. ঘূৰিয়ে

(iii) S. C. Dube/এছ. চি. ডুবে

(iv) Verrier Elwin/ভেৰিয়াৰ এলউইন

- (g) Under which provision of the Indian Constitution has autonomy been provided to the tribal population of North-East India?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো বিধানৰ অধীনত উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ জনজাতীয় জনসংখ্যাক স্বায়ত্তশাসন প্ৰদান কৰা হৈছে?

(i) Eighth Schedule/অষ্টম সূচী

(ii) Fifth Schedule/পঞ্চম সূচী

(iii) Directive Principles/নিৰ্দেশনামূলক নীতি

(iv) Sixth Schedule/ষষ্ঠ সূচী

- (h) Name the sociologist who defined joint family as a group of people who generally live under one roof, who eat food cooked at one hearth, who hold property in common and who participate in common worship and are related to each other as some particular type of kindred.

যৌথ পৰিয়ালক সাধাৰণতে এটা চালিৰ তলত বাস কৰা, এটা অগ্নিকুণ্ডত বন্ধা খাদ্য বোৱা, সাধাৰণ সম্পত্তিৰ অধিকাৰী আৰু সাধাৰণ পূজাত অংশগ্ৰহণ কৰা আৰু ইজনে সিজনৰ লগত কোনো বিশেষ আত্মীয়ৰ ধৰণ বুলি সম্পৰ্কিত লোকৰ এটা গোট বুলি সংজ্ঞায়িত কৰা সমাজবিজ্ঞানীজনৰ নাম লিখা।

(i) Irawati Karve/ইৰাৱতী কাৰৱে

(ii) S. C. Dube/এছ. চি. ডুবে

(iii) Verrier Elwin/ভেৰিয়াৰ এলউইন

(iv) Leela Dube/লীলা ডুবে

- (i) Who among the following was associated with Chipko Movement?

তলৰ কোনজন চিপকো আন্দোলনৰ সৈতে জড়িত আছিল?

(i) Medha Patkar/মেধা পাটকাৰ

(ii) Sunderlal Bahuguna/সুন্দৰলাল বহুগুণা

(iii) Akhil Gogoi/অখিল গগৈ

(iv) Mahatma Gandhi/মহাত্মা গান্ধী

(6)

(i) Which of the following is not a characteristic features of caste system?

তলত কোনটো জাতি ব্যৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্য নহয়?

(i) Segmental division of labour
শ্ৰমৰ বিভেদীকৰণ

(ii) Purity and pollution
বিশুদ্ধতা আৰু প্ৰদূষণ

(iii) Equality
সমতা

(iv) Hierarchy
অনুক্ৰম

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What are the four Varnas according to Hindu tradition?

হিন্দু পৰম্পৰা অনুসৰি চাৰিটা বৰ্ণ কি কি?

(b) Define tribe.

জনগোষ্ঠীৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(c) Name two feminist sociologists from India.

ভাৰতৰ দুজন নাৰীবাদী সমাজবিজ্ঞানীৰ নাম লিখা।

A23/827

(Continued)

(7)

(d) What is meant by Westernization?
পশ্চিমীয়াকৰণ বুলিলে কি বুজোৱা হয়?

(e) What is kinship?
আত্মীয়তা কি?

3. Write short notes on any four of the following :

5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Joint family
মৌখ পৰিয়াল

(b) Sanskritization
সংস্কৃতকৰণ

(c) Field view of Indian Sociology
ভাৰতীয় সমাজবিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰ দৃষ্টিভঙ্গী

(d) Varna theory of caste
জাতিৰ বৰ্ণ তত্ত্ব

(e) G. S. Ghurye
জি. এছ. ঘূৰিয়ে

(f) Diversity in India
ভাৰতত বৈচিত্ৰ্য

4. Answer any four of the following questions : 10×4=40

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the characteristic features of caste system in India.

ভাৰতৰ জাতি ব্যৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

A23/827

(Turn Over)

- (b) Elucidate D. P. Mukerji's view on unity in diversity in India.
ভাৰতত বৈচিত্ৰ্যৰ ঐক্যৰ ওপৰত ডি. পি. মুখাৰ্জীৰ মতামত বিশদ কৰা।
- (c) Describe B. R. Ambedkar's views on caste in India.
ভাৰতত জাতি সম্পৰ্কে বি. আৰ. আম্বেদকাৰৰ মতামত বৰ্ণনা কৰা।
- (d) Write a note on women's movements in India.
ভাৰতৰ নাৰী আন্দোলনৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।
- (e) Give an account of the trajectory of sociology in Indian Universities.
ভাৰতীয় বিশ্ববিদ্যালয়সমূহত সমাজবিজ্ঞানৰ ট্ৰেজেক্টৰীৰ বিৱৰণ দিয়া।
- (f) Write a note on the process of social change in India.
ভাৰতৰ সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰক্ৰিয়া সম্পৰ্কে এটা টোকা লিখা।
- (g) Explain G. S. Ghurey's position *vis-à-vis* tribal position in India.
ভাৰতত জনজাতীয় অৱস্থানৰ বিপৰীতে জি. এছ. ঘূৰিয়েৰ স্থিতি ব্যাখ্যা কৰা।
- (h) Evaluate the contribution of Lucknow University towards the growth of Sociology in India.
ভাৰতত সমাজবিজ্ঞানৰ বৃদ্ধিৰ দিশত লক্ষ্ণৌ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অৱদানৰ মূল্যায়ন আগবঢ়োৱা।

★ ★ ★